

APTAUJAS ZIŅOJUMS

"Aptauja par studentu emocionālo labsajūtu, 2023 rudens"

Pētījuma realizētājs LU Karjeras centrs
2023

Ievads

LU Karjeras centrs 2023. gadā rudens semestrī veica studentu aptauju par studentu emocionālo labsajūtu. Aptaujas mērķis ir novērtēt studentu emocionālo labsajūtu, novērtēt dažādus aspektus LU, kas ir svarīgi, lai studiju process būtu gan veiksmīgs, gan pozitīvu emociju piepildīts. Aptaujas mērķis ir arī diagnosticēt iespējamās problēmas LU, kuras būtu jānovērš, lai studentu studiju process būtu vieglāks un pozitīvāks. Aptauja tika realizēta 2023. gada novembrī /decembrī. Aptauja tika organizēta elektroniski, anonīmi.

Aptaujas izlases raksturojums

Bāze: Visi respondenti, n=735

Dzimums

Bāze: n=735

	Skaitis	%
1. Vīrietis	107	14%
2. Sieviete	616	84%
3. Cits	12	2%
Kopā	735	100%

Vecums
Bāze: n=735

Vecums	Skaitis	%
18-24	434	59%
25-30	60	8%
31-34	48	7%
35-40	75	10%
41-45	58	8%
46-50	33	4%
51+	27	4%
Kopā	735	100%

Fakultātes
Bāze: n=735

		Skaitis	%
1.	Teoloģijas fakultāte	3	0.4%
2.	Ķīmijas fakultāte	26	3.5%
3.	Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte	24	3.3%
4.	Fizikas, matemātikas un optometrijas fakultāte	27	3.7%
5.	Vēstures un filozofijas fakultāte	17	2.3%
6.	Bioloģijas fakultāte	36	4.9%
7.	Datorikas fakultāte	30	4.1%
8.	Juridiskā fakultāte	53	7.2%
9.	Medicīnas fakultāte	48	6.5%
10.	Sociālo zinātņu fakultāte	68	9.3%
11.	Biznesa, vadības un ekonomikas fakultāte	55	7.5%
12.	Humanitāro zinātņu fakultāte	65	8.8%
13.	Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte	283	38.5%
	Kopā	735	100%

Vērtējuma skalas izmantojums un interpretācija

Pētījumā galvenokārt dažādu aspektu vērtēšanai tiek izmantota 5 baļļu skala, kur 1 nozīmē, ka dotajam apgalvojuma students piekrīt vismazākā mērā un 5 – ka dotajam apgalvojumam piekrīt visaugstākajā mērā. Datu interpretācijā skalas dati tiek interpretēti sekojoši:

1-2 balles
zems rādītājs

3 balles
vidējs rādītājs

4-5 balles
augsts rādītājs

Galvenie pētījuma rezultāti

1. Veiksmīga studiju programmas izvēle.

Studenti uzrāda augstu motivāciju savas studiju programmas uzvēlē - augsts vērtējums tiek sniegts attiecībā uz apgalvojumiem:

- “Mana šī brīža studiju joma ir tā, kuru vēlējos studēt” 78%,
- “Esmu pārliecināts, ka izvēlējos pareizo studiju jomu” 66%,
- “Man bija viegli izvēlēties konkrētu studiju programmu” 60%,
- “Es esmu pārliecināts, ka izvēlējos pareizo universitāti” 68%.

2. Izvēlētajās studiju programmas vērtējums.

56% sniedz augstāko vērtējumu attiecībā uz apgalvojumu “Man ir laba izpratne par to, vai es esmu piemērota savai izvēlētajai programmai”. Pārējie sniedz zemāku vērtējumu. Tas nozīmē, ka daļa studentu vēl ir šaubu un meklējumu procesā – vai izvēlēta programma un joma ir viņiem piemērota.

Vairākums jūtas labi informēts par izvēlēto studiju programmu - 64% sniedz augstāko vērtējumu, un 70% sniedz augstāko vērtējumu apgalvojumam, ka “Zina savas studiju programmas prasības.” Tikai 8% sniedz zemu vērtējumu apgalvojumam “Labi protu novērtēt savas stiprās un vājās puses studiju procesā”.

3. Studiju zināšanu praktiskais pielietojums.

32% zemu vērtē apgalvojumu “Studijās es gūstu daudz profesionālās pieredzes.” Vairākums uzskata, ka “Studijās piedāvātās teorētiskās zināšanas ir būtiskas to praktiskās pielietojamības dēļ”. Tomēr augstāko vērtējumu sniedz šim apgalvojumam 44%.

4. Studiju procesa noslodze.

Pārliecinoši vairākums norāda, ka jāiegulda daudz laika un pūļu, lai veiksmīgi apgūtu studiju priekšmetus. Savukārt apgalvojumu “Man studijas rada daudz stresa” studenti vērtē dažādi – 59% izvēlas augstāko rādītāju, bet pārējie stresu studiju procesā nevērtē tik augstu.

5. Apmierinātība ar studijām.

Vairākums augstāko vērtējumu sniedz apgalvojumiem, ka studiju process ir interesants, ka apgūst studiju priekšmetus ar prieku un kopumā ir apmierināts ar studijām.

70% augstākā mērā piekrīt, ka jūtas apmierināts ar savu izvēli iegūt izglītību izvēlētajā jomā. Savukārt studiju saturu studenti vērtē kopumā vidējā un augstā līmenī – vidējs un augsts vērtējums kopumā tiek sniegts sekojošiem apgalvojumiem:

“Es jūtos apmierināts ar studijās valdošo atmosfēru savā specializācijas jomā” 81%,
“Pārsvārā man patīk kursus uzdotie darbi” 77%,
“Es kopumā esmu apmierināts ar savu akadēmisko dzīvi” 74%,
“Man patīk intelektuālas piepūles līmenis, kāds tiek piedāvāts apgūstamajos studijuursos” 79%,
“Es jūtu sevī entuziasmu attiecībā uz manas izvēlētas specialitātes tematiku” 81%,
“Man patīk, cik daudz es nodarbībās iemācos” 76%,
“Prasības ir definētas skaidri un saprotami 83%,
“Studiju gaita ir labi strukturēta” 77%,
“Docēšanas izglītojošā kvalitāte ir augsta” 87%,
“Studiju kursi ir labi organizēti” 79%,
“Studiju kursu kvalitāte ir augsta” 85%,
“Es apgūstu interesantas tēmas, idejas un jēdzienus” 88%,
“Man sniedzu informāciju, ko uzskatu par noderīgu” 86%,
“Es apgūstu tās prasmes, ko uzskatu par noderīgām” 84%.
“Mana studiju programma:
-sniedz man daudz iespēju kļūt par tādu cilvēku, kāds es vēlos būt” 78%,
-sniedz man iespēju virzīties uz mērķiem, ko savā dzīvē uzskatu par svarīgiem 82%,
-sniedz intelektuālas izaugsmes iespējas 90%,
-nodrošina intelektuāli stimulējošu vidi 82%.”

Salīdzinoši zemāk studenti vērtē savas iespējas izvēlēties kursus atbilstoši savām interesēm – 56% sniedz zemu/vidēju vērtējumu šim aspektam.

Studenti kopumā drīzāk izjūt, ka ir paši atbildīgi par savu studiju organizēšanu - 80% šo aspektu vērtē vidēji un augstu. Tomēr iespējas organizēt patstāvīgi savas studijas studenti vērtē nedaudz zemāk – 77% sniedz vidēju un augstu novērtējumu.

Docētāju mijiedarbība ar studentiem kopumā tiek vērtēta vidēji un augstu:

“Docētāji velta laiku, lai reaģētu uz manām vajadzībām” 81% ,
“Docētāji rūpējas par manu vajadzību atrisināšanu” 81%,
“Docētāji, cik daudz vien iespējams, cenšas rēķināties ar manām vēlmēm” 76%. 12% augstā mērā piekrīt, ka “Bieži vien docētāji nenovērtē manas ieguldītās pūles”, tomēr vidēji un zemu šo apgalvojumu novērtē 70%.

LU infrastruktūru vairākums vērtē vidēji un augstu 77%, 23% aptaujāto šo aspektu vērtē zemu.

6. Sava satraukuma vērtējums.

Kopumā apgalvojumi, kuri mēra studentu pašnovērtējumu par stresa, skumju un satraukuma līmeni, tiek vērtēti dažādi – studenti uzrāda, ka izjūt stresu un uztraukumu, bet dažādā intensitātes pakāpē.

Spēcīga panika 33% un skumjas 54% pārņem tikai daļu studentu. Tas liek secināt, ka joprojām studentu dzīve var būt saistīta ar stresu un saspringtām emocijām, bet sakāpinātā līmeni, kad, iespējams, būtu lietderīga palīdzība un atbalsts, tas nepieciešams daļai studentu.

7. Mērķtiecīgas darbības raksturojums.

Studenti vērtēja aspektus, kas raksturo mērķtiecīgu mācīšanos. Kopumā studenti uzrāda, ka ir grūtības veikt studiju darbus maksimāli efektīvi. 69% studentu vidēji un augstā līmenī piekrīt, ka “Man ir grūti uzsākt darbu”, “Es izniekoju laiku” 64%.

Grūtības uzsākt nepieciešamo darbu veikšanu tiek vērtēta dažādi – vērtējums sekojošiem apgalvojumiem ir salīdzinoši vienmērīgi sadalījies 5 punktu vērtēšanas skalā:

“Man vajadzīgs pamudinājums, lai es sāktu strādāt”,

“Man ir grūti sākt pildīt uzdevumus”,

“Es atlieku lēmumu pieņemšanu”.

Studenti vērtē, ka darbu uzsākšana salīdzinoši notiek kavētāka nekā pašiem gribētos: 77% vidēji un zemu vērtē apgalvojumus “Es uzreiz sāku strādāt”, “Es ķeros pie uzdevumiem bez kavēšanās”. Tomēr kopumā savu darbību studenti izvērtē kā drīzāk mērķtiecīgu: 76% vidēji un augstu piekrīt apgalvojumiem “Es eju precīzi uz mērķi”, 83% “Es pārvēršu plānus darbībā”. 87% vidēji un augstu novērtē apgalvojumu “Es smagi strādāju”.

Studentiem drīzāk ir motivācija gūt panākumus – 81% zemu un vidēji piekrīt apgalvojumam “Man nav īpašas motivācijas gūt panākumus”, 81% zemu un vidēji piekrīt apgalvojumam “Es izdaru tikai tik daudz, lai skaitītos nokārtots.”

8. Studiju pabeigšana.

Kopumā lielā mērā studenti izjūt un tic, ka varēs pabeigt studijas – 69% tam piekrīt lielā mērā. Studenti mēdz iedomāties par studiju pārtraukšanu, bet tas nav raksturīgi lielākam vairākumam. Ap 33% aptaujāto šo jautājumu ir nopietni apsvēruši vairākkārt, tomēr nopietni pamest studijas izvērtē 10%.

9. Sadarbība ar citiem studiju biedriem.

Dažādi tiek vērtēti aspekti, kas saistīti ar sadarbību un mijiedarbību ar studiju biedriem. “Es regulāri ārpus nodarbībām strādāju kopā ar citiem studentiem” – šo apgalvojumu augstu vērtē 35%, zemu – 44%.

“Es esmu atradis draugus” – vairāk kā puse 58% piekrīt augstākā mērā, 24% sniedz zemu vērtējumu.

Gandrīz puse studentu norāda, ka viņiem ir viegli nodibināt kontaktus ar citiem studentiem – 51%, savukārt 26% šim apgalvojumam sniedz zemu vērtējumu.

Vidēji un augstu – 81% - tiek vērtēts apgalvojums “Ja kaut kas manās studijās nenotiek, kā vajadzētu, es varu paļauties uz cilvēkiem, ar ko kopā studēju.”

10. Piederības sajūta universitātei, programmai.

Lielākā daļa studentu augstu vai vidēji vērtē aspektus, kas saistīti ar piederības sajūtu universitātei:

“Esmu lepns, ka studēju šajā universitātē” 87%,

“Manas vērtības un attieksme lielā mērā sakrīt ar universitātes piedāvātajām” 85%,

“Es jūtu, ka iederos savā studiju programmā” 81%.

77% vidējā un augstā mērā piekrīt apgalvojumam “Cilvēkiem manā studiju programmā ir tādas pašas vērtības un attieksme kā man.”

11. Universitātes absolvēšanas nozīmība.

89% norāda, ka lielā mērā ir svarīgi “absolvēt universitāti”, 82% norāda, ka lielā mērā ir svarīgi “studēt izvēlētajā studiju programmā” un 86 % norāda, ka lielā mērā ir svarīgi “pabeigt izvēlēto studiju programmu”.

12. Studentu sajūtas universitātē studiju procesā.

Studenti vērtē apgalvojumu, ka, domājot par universitāti, jūtas:

-laimīgs, (31% tam piekrīt vidēji, 40% piekrīt tam augstā mērā, bet 29% šim apgalvojumam piekrīt zemā līmenī),

-entuziasma pilns (31% piekrīt vidēji, 40% piekrīt augstā mērā, 29% šim apgalvojumam piekrīt zemā līmenī),

-lepns (54% šim apgalvojumam piekrīt augstā līmenī, 21% zemā līmenī),

-priecīgs (45 % tam piekrīt lielā mērā, 28% zemā līmenī),

-satraukts (54% tam piekrīt lielā mērā, 22% zemā līmenī),

-nemierīgs (44 % tam piekrīt lielā mērā, 34% zemā līmenī),

-bezcerīgs (17% tam piekrīt lielā mērā, 65% zemā līmenī),

-garlaikots (12% tam piekrīt lielā mērā, 71% zemā līmenī).

13. Izjūtas par savas karjeras veidošanas iespējām pēc universitātes absolvēšanas.

Kopumā vairākums (virs 70%) vidēji un augstā mērā piekrīt apgalvojumiem par veiksmīgas karjeras veidošanas iespējām:

“Es varēšu atrast darbu, kādu vēlēšos”,

“Varēšu nopelnīt ar savu darbu studijās apgūtajā jomā”,

“Būšu sagatavots darbam studijās apgūtajā jomā”,

“Būšu gatavs sākt savu profesionālo karjeru”,

“Zināšu, ko varēšu darīt profesionālajā jomā ar iegūto izglītību”, “Zināšu, kādu karjeru vēlos veidot”.

Vismaz 19% visiem šiem apgalvojumiem piekrīt zemā līmenī.

14. Atbalsta sistēma ārpus universitātes.

Pārliecinoši lielākā daļa norāda, ka nepieciešamības gadījumā saņem emocionālu atbalstu ārpus universitātes. 66% visaugstāk piekrīt apgalvojumam “Es saņemu emocionālu palīdzību un nepieciešamo atbalstu no savas ģimenes un draugiem ārpus universitātes.

72% visaugstāk piekrīt apgalvojumam “Es varu paļauties uz savu ģimeni un draugiem ārpus universitātes, ja nepieciešams. Tomēr ap 17% aptaujāto šiem apgalvojumiem piekrīt zemā līmenī.

15. Studiju prasību slodze.

Studenti atšķirīgi vērtē sajūtu, kas saistīta ar studiju pienākumu izpildi.

37% augstā mērā piekrīt, ka ir grūti izpildīt daudzās prasības, 37% savukārt piekrīt šim apgalvojumam zemā līmenī.

27% augstā mērā piekrīt, ka ir grūti nokārtot eksāmenus, bet tam zemā līmenī piekrīt 47%. 26% augstā mērā piekrīt, ka ir grūti saglabāt interesi par savu izvēlēto studiju programmu, bet 67% tam piekrīt zemā līmenī. 29% augstā mērā piekrīt tam, ka ir grūti organizēt studijas, tam piekrīt zemā līmenī 44%.

16. Citu pienākumu apvienošana ar studiju prasībām.

30% augstā mērā piekrīt, ka ir grūti segt dzīvošanas izmaksas, 55% tam piekrīt zemā līmenī. 49% augstā mērā piekrīt tam, ka ir grūti līdzsvarot studēšanu ar algotu darbu. 52% augstā mērā piekrīt tam, ka grūti ir savienot studijas ar citiem pienākumiem ārpus universitātes.

Rezultātu kopsavilkums

1. Studenti kopumā Latvijas Universitātē jūtas labi – lielākais vairums ir apmierināti ar studiju izvēli, piedāvāto programmu, mācību procesu, docētāju sniegumu un atbalstu. Salīdzinoši mazākums ar šiem aspektiem nav apmierināti.
2. Vairākums studentu izjūt, ka vajadzības gadījumā var saņemt atbalstu gan LU iekšienē, gan ārpus tās – draugi, radi. Tomēr apmēram piektā daļa norāda, ka nav atraduši studiju vidē draugus.
3. Studenti pozitīvi vērtē LU infrastruktūru.
4. Studenti pārsvarā jūtas motivēti studijām.
5. Studenti pārsvarā jūt pārliecību par savu nākotni – par karjeras iespējām, par stabilu darbu un vēlamajām peļņas iespējām. Salīdzinoši mazāka daļa tomēr nejūtas pārliecināti par šo tēmu.
6. Daļa studentu uzrāda augstu stresa līmeni.
7. Daļa studentu uzrāda mērķtiecīgas mācīšanās grūtības un norāda, ka grūtības veikt studiju darbus maksimāli efektīvi.
8. Lielākais vairākums norāda, ka viņiem ir svarīgi pabeigt uzsāktās studijas un tic, kas tas veiksmīgi izdosies. Salīdzinoši neliela daļa ir apsvēruši studiju beigšanu.
9. Lielākā daļa studentu jūt pārliecību, ka pēc studiju beigšanas izdosies veiksmīgi veidot savu karjeru. Savukārt pārējie tomēr nejūtas pārliecināti un droši par šo jautājumu.

Secinājumi, ieteikumi

1. Kopumā aptaujas dati ļauj secināt, ka procesi un aspekti, kuri ir atkarīgi no universitātes, tiek vērtēti augstu vairumā gadījumu.
2. Kaut arī lielākā daļa studentu norāda, ka ir atraduši draugus, piektā daļa norāda, ka tas nav izdevies. Atbalstoša studiju vide var būt svarīgs aspekts veiksmīgam studiju procesam. LU psihologs norāda, ka daļa klientu – LU studentu – vērsas pēc palīdzības tieši tādēļ, ka nav izdevies rast studiju vidē draugus. Tas var būt par iemeslu kopumā sliktai emocionālai pašsajūtai. Šādi aspekti var ietekmēt arī studēšanas efektivitāti un to, cik veiksmīgs students ir un jūtas. Tāpēc joprojām psihologa pakalpojumu piedāvājums ir nepieciešams daļai studentu. Svarīgi par to informēt. Iespējams, fakultāšu pārstāvjiem un docētājiem ir vērts joprojām nodrošināt un arī attīstīt pasākumus, kas ļautu efektīvāk studentiem mijiedarboties savā starpā. Tas vaicinātu veidot atbalstošu studiju vidi.
3. Studenti studiju procesā izjūt dažādu emociju gammu – gan pozitīvas, gan sasprietas. Liela daļa norāda, ka studiju process rada lielu spriedzi. Ir grūtības motivēt sevi darbam un ir grūtības produktīvi izmantot resursus. Svarīgi par šo jautājumu runāt un piedāvāt iespējas, kuras ļautu labāk izprast negatīvo emociju iemeslu un mazinātu to negatīvo ietekmi uz studiju dzīvi. LU Karjeras centrs piedāvā gan seminārus, gan individuālas konsultācijas par laika plānošanu. LU studentiem pieejamas arī psihologa konsultācijas.

4. Lielākā daļa studentu jūtas labi gan par izvēlēto studiju programmu, gan par studiju procesu, gan par savu karjeru. Dalīdzinoši mazāka daļa par šiem aspektiem drīzāk jūtas negatīvi. Tas ietekmē kopējo emocionālo labsajūtu, kā arī studiju procesa produktivitāti. Te var būt vairāki iemesli – neveiksmīgi izvēlēta sev piemērota studiju programma, vāja izpratne par sev piemērotu darbības jomu, vāja izpratne par aspektiem, kas būtu nozīmīgi veiksmīgas karjeras veidošanā, sevis meklējumu turpināšanās arī studiju procesā.

Šādus jautājumus ir iespējams risināt karjeras konsultācijās. Studenti tiek regulāri informēti par šo iespēju. Šī iespēja jāpiedāvā studentiem arī nākotnē.

5. Daļa studentu norāda, ka ir grūtības darboties efektīvi – trūkst motivācijas, grūti efektīvi izmantot laiku, studiju uzdevumi rada spriedzi. Ar šādām grūtībām studenti bieži pēc atbalsta vērsas pie LU psihologa. Šī iespēja jāturpina piedāvāt arī nākotnē – būtiski, ka studenti zina par šo pakalpojumu un var veikt izvēli.